

Jylland mistet adskillige hele store Byer derved, at de ere blevne Købstæder. Det gælder for Eksempel Silkeborg. Der havde vi tidligere Lov til at laane ud over det hele, fordi det kun var en Handelsplads. Ogsaa i Esbjerg havde vi tidligere Lov til at laane ud i hele Byen, men fra det Øjeblik den blev en Købstad, kunne vi ikke mere laane en Øre ud der. Saa have vi disse smaa Krummer tilbage, Oplandet eller Markjorderne, som det kaldes. Jeg forstod det ærede Medlem saaledes, at han ikke vilde lægge dette lille Lovforslag Hindringer i Vejen ved at forlange Ændringer foretagne i det, men jeg kan ikke se rettere, end at hans Beklagelse er fuldstændig berettiget, thi hvorfor skal Kjøbenhavn der have en ekstra Stilling mere end nogen anden Købstad her i Landet? Det kan være meget rigtigt at gøre opmærksom derpaa. Vi have imidlertid, som sagt, tabt meget mere i Jylland, ved at Handelspladserne ere gaaede over til at blive Købstæder, saa at vi ikke kunne arbejde der mere.

Det ærede Medlem for Assens kom med en anden Bemærkning om et Forhold, som var meget glædeligt for demovre paa Øerne. Jeg finder Anledning til at understrege, at desværre er det modsatte Tilfældet i Jylland. Jeg nævner det her paa dette Sted, fordi vi ere meget i Forlegenhed med, hvilke Midler vi skulle bruge, da vi gerne ville være saa humane og medgørlige som muligt over for disse Folk. Det er muligt, at vi paa dette Omraade komme til at udbede os den højtærede Indenrigsministers Medhjælp til at faa det Onde, som lader til at ville fremkomme for os derovre, hævet uden at gaa nogen for nær. Det angaar dette Forhold med Restancerne. Det er virkelig meget heldigt for demovre paa Øerne, at det ærede Medlem, der selv er Medlem af Direktionen og derfor er fuldstændig kendt med Foreningen her paa Øerne, kan staa op og sige, at Restanceforholdet gaar det udmærket med. Desværre maa vi sige det modsatte i Jylland. Restancerne stige der i tusinde- ja flere tusindevis — jeg skal ikke nævne Tallene her. Det er meget beklageligt, thi reelt hjælper det jo egentlig slet ikke de paagældende Husmænd, at de blive 2—3 Maaneder bagefter, thi for Eftertiden bliver der jo ikke mere end et halvt Aar imellem, at de skulle svare deres Renter, om ogsaa de igen overskride Fristen med 3 Maaneder. Vi have været og agte fremtidig at være saa humane, at hvor der kan gives Bevis for, at de paa-

gældende Husmænd eller deres Familie have været syge, at de have mistet Kreaturer eller paa anden Maade haft Uheld, indstille vi altid, at der ingen Skade skal ske dem enten ved Mulkter eller lignende, idet vi sige, at det er dem utilregneligt, men det har antaget Dimensioner, som gaa langt, langt ud over dette. Derfor siger jeg, at det er virkelig glædeligt, dersom Østifterne have det saaledes, som det ærede Medlem sagde. Desværre have vi Jyder det ikke saaledes foreløbig, men vi stræbe efter at faa det saaledes.

Endnu har jeg kun en Bemærkning tilbage. Naar det ærede Medlem for Give (N. C. Jensen) klagede over alle de Pillerier, der undertiden var med Laanene, tror jeg, at han har Ret. Der har været aldeles utilgivelige Pillerier oppe fra Aalborg over for Laansøgere. Men jeg vil spørge det ærede Medlem: Er det lige saa galt nu som tidligere? (N. C. Jensen: Ja.) Det forbavser mig meget, thi iblandt de udmærkede Ting, som vor ærede Formand, den nuværende Kultusminister, har gennemført for os i Jylland, er der en Foranstaltning, som jeg troede havde bevirket, at der ikke nu var saa stor Anledning til Klage som tidligere. Vi havde igennem Praksis faaet etableretovre i Jylland, at vi have en Direktion paa 5 Medlemmer, men saa have vi haft en Over-Overbestyrelse paa to Medlemmer, d. v. s. at Regeringens Revisorer have været saa ivrige i Arbejdet, at de have forlangt hele Massen af Laanesager forelagt for Revisionen, inden der fra Bestyrelsen maatte udgaa Meddelelse om, hvilke Laan de vedkommende fik. Nu kunne de Herrer vistnok begribe, hvad et saadant Forlangende vil sige, naar vi i Nørrejylland i denne Termin have haft 2,000 Laanesager. Revisionen forlanger altsaa at gennemgaa disse 2,000 Sager kritisk for at se, om der f. Eks. skulde være et fejlt Bogstav til Matrikel-Nummeret i Brandpolicen. Det er en af de største Ukorrektheder, der er bleven set efter. Jeg skal oplyse, at den ene af Revisorerne er Branddirektør, og saa gælder det selvfølgelig om at se Brandpolicerne efter, om der skulde være et fejlt Bogstav; især naar det var Bøndernes Brandkasse, var det jo en slem Historie. Men nu har den ærede Formand — og det skal han have Tak for — ordnet det saaledes, at vor Bestyrelse virkelig er Bestyrelsen, ser Laanesagerne igennem og voterer over, hvad der skallaanes, og saa bagefter faar naturligvis Revisionen Sagerne og kan sidde og overveje dem, og er der saa virkelig Ulovligheder, kan